

Supplerende samlenotat forud for rådsmøde (udenrigsanliggender) den 11.12.2023

5. Undertegnelse af økonomisk partnerskabsaftale med Kenya

- Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 11. december 2023, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Den økonomiske partnerskabsaftale (ØPA) mellem Kenya og EU forventes at blive undertegnet inden årets udgang. Grundet aftalens vigtighed planlægger formanden for Kommissionen, Ursula Von der Leyen selv at rejse til Kenya for at undertegne aftalen på EU's vegne den 17. december 2023. Det forventes således, at der vil blive truffet afgørelse fra EU's side om undertegnelse på et kommende rådsmøde. Rådet forventes også at træffe beslutning om foreløbig anvendelse af aftalen, (forudsat parternes fornødne tilslutning) indtil procedurerne for dens ikrafttræden er tilendebragt.

2. Baggrund

Rådets forventes på et kommende rådsmøde inden årets udgang at godkende Kommissionens forslag til rådets afgørelse om undertegnelse samt foreløbig anvendelse af den økonomiske samarbejdsaftale (ØPA) mellem Kenya og EU. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Aftalen er en del af rammen for de økonomiske partnerskabsaftaler mellem regionale sammenslutninger af udviklingslande i Afrika, Caribien og Stillehavet (ACP-landene) og EU, som Rådet bemyndigede Kommissionen til at indlede forhandlinger om den 12. juni 2002. Dansk holdning til ØPA-aftalerne har basis i folketingsvedtagelserne V 41 og V62 fra henholdsvis den 25. januar 2007 og den 21. maj 2008.

Aftalen tager sigte på bilateral gennemførelse af bestemmelserne i den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og partnerlandene i Det Østafrikanske Fællesskab (Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzania og Uganda), som blev færdigforhandlet i oktober 2014, men som aldrig trådte i kraft, da ikke alle ØAF-medlemmer undertegnede og ratificerede aftalen. Kenya meldte i den forbindelse, at hvis man ikke kunne blive enige om en regional ØPA, så ønskede man fra kenyansk side at lave en bilateral aftale med EU. ØPA'en med Kenya er blevet ajourført for at tilpasse den til aktuelle udfordringer såsom fremme af bæredygtighed. Det er blevet gjort ved at medtage et ambitiøst bilag om handel og bæredygtig udvikling samt ajourføre kapitlet om økonomisk samarbejde og udvikling. Samtidig vil aftalen være åben for, at andre ØAF-partnerlande tiltræder.

Indgåelsen af aftalen kommer på et vigtigt tidspunkt. Kenya er den niende største økonomi på det afrikanske kontinent, Østafrikas vigtigste økonomiske centrum og støt voksende. De økonomiske forbindelser mellem EU og Kenya veletablerede, og EU er Kenyas næststørste handelspartner. Den samlede handel mellem EU og Kenya nåede op på 3,3 mia. EUR i 2022, hvilket er en stigning på 27 % i forhold til 2018. Ud fra et geopolitisk perspektiv spiller Kenya i stigende grad en førende rolle på regionalt og internationalt plan — navnlig med hensyn til at fremme fred og sikkerhed i nabolandene og støtte den globale bæredygtighedsdagsorden.

3. Formål og indhold

Aftalen er en udviklingsorienteret handelsaftale, der indeholder bestemmelser om handel med varer, told og handelslettelser, tekniske handelshindringer, sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS), landbrug og fiskeri, udviklingssamarbejde, tvistforebyggelse og -bilæggelse samt et bilag om handel og bæredygtig udvikling. Aftalen indeholder også to fælles erklæringer om anvendeligheden af bestemmelserne om henholdsvis handel og bæredygtig udvikling og oprindelsesreglerne.

En handelsaftale med Kenya, der omfatter handel med varer, udviklingssamarbejde og bæredygtighed, vil bevare og endda øge EU's markedsandel på et marked i vækst. EU's engagement i Kenya vil ligeledes tilskynde landet til at fremme handelsliberalisering i ØAF-regionen, idet aftalen fortsat vil være åben, så andre ØAF-partnerlande kan tiltræde.

Aftalen styrker Kenyas position i regionen og giver fri markedsadgang til EU for produkter fra Kenya. Desuden giver den Kenya asymmetrisk markedsadgang, således at de kan beskytte følsomme sektorer og industrier.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om underskrivelsen. Europa-Parlamentet vil dog i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 skulle godkende den samlede aftale.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

ØPA'en med Kenya vil ikke have nogen virkning i forhold til toldindtægterne på EU-budgettet, idet Kenya er omfattet af forordningen om markedsadgang, der ligeledes giver told- og kvotefri adgang til markedet i EU på samme måde som en ØPA.

ØPA'en forventes fremadrettet at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget samhandel med deraf afledte effekter i form af øget eksport, højere vækst, et højere beskatningsgrundlag og lavere forbrugerpriser. ØPA'en forventes ikke at have negative konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der forventes at være flertal blandt EU-medlemslandenes side til indgåelsen af aftalen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er indstillet på at give tilslutning til forslaget om indgåelse af aftalen, samt at aftalen finder foreløbig anvendelse indtil den formelt træder i kraft.

Regeringen støtter, at aftalen nu inkluderer et TSD-kapitel.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 12. maj 2022 til orientering, mens selve ØPA-forhandlingerne har været forelagt med henblik på forhandlingsoplæg på mødet i Folketingets Europaudvalg den 7. februar 2008.

Senest er beslutningen om underskrivelse af ØPA-aftalen med ACP-lande i det østlige Afrika forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 20. juni 2016.